

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ บ้านพักตากอากาศ ของ คุณนภา จันทรางศุ
๒๔ กันยายน ๒๕๕๘

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ บ้านพักตากอากาศ ของ คุณนภา จันทรางศุ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๘

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันพฤหัสบดี ที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๘ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ประธานกรรมการมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา ได้รับเชิญจากคุณนภา จันทรางศุ และ คุณประกิต อ่องสร้อย เพื่อไปรับประทานอาหารกลางวันที่บ้านพักตากอากาศของท่านทั้งสองที่อัสระวิลเลจ อ.ชะอำ เป็นโอกาสของการเจริญกุศล

ที่คุณณาและคุณประกิตได้รับความเมตตาจากท่านอาจารย์ และคุณกุสุมา โกมลภิติ (พี่จุ) ท่านเจ้าภาพที่กราบเรียนเชิญท่านอาจารย์มาเข้าพักผ่อนที่เดอะรอยัล ปริ้นเซส คอนโดมิเนียม ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๔ กันยายน ๒๕๕๘ สำหรับโอกาสในการจัดเลี้ยงอาหารกลางวันท่านอาจารย์และคณะ ในวันเดินทางกลับ ซึ่งข้าพเจ้าพร้อมคุณภรรยา และคุณพรทิพย์ ฤกษ์จิตร ภริยาของพี่หมอทวีป ฤกษ์จิตร ก็ได้รับโอกาสให้ร่วมต้อนรับท่าน

อาจารย์ด้วยเช่นเคย ก่อนหน้านี้ได้นำเสนอภาพและความสนุกสนานธรรมในบรรยากาศสบาย ๆ อย่างใกล้ชิดระหว่างการพักผ่อนที่คอนโดมิเนียม ตามกระทู้ที่นำเสนอไปแล้วก่อนหน้านี้

ในตอนเช้าตรู่ของวันที่ ๒๔ กันยายน คุณแอ้วซึ่งเป็นแม่ครัวใหญ่

พร้อมลูกมือสาวสองคนคือโม้ยและคุณทิพย์ มีเวลาเตรียมอาหารเพียงไม่กี่ชั่วโมงก่อนที่จะเดินทางมาหัวหิน คุณแอ้วเธอไปเดินเลือกสรรวัตถุดิบที่เป็นของสดทั้งหมดด้วยตัวเองจากตรอกหม้อแถวหลังกระทรวงมหาดไทย กลางกรุงรัตนโกสินทร์ ถิ่นเทวดาและนางฟ้าเลยทีเดียว ถ้าใครได้ไปเดินตลาดสดซึ่งวางของขายบนถนนในตรอกหม้อย่านเสาชิงช้าแห่งนี้ จะตื่นตาตื่นใจกับกุ่มหอยปูปลาสด ๆ คุณภาพเยี่ยม (ราคาก็เยี่ยมตามไปด้วย) เสียดยที่ไม่ได้บันทึกภาพบรรยากาศของตรอกหม้อซึ่งแวดล้อมไปด้วยอาคารพาณิชย์เก่าแก่ มีกลิ่นอายของชาวจีนและชาวไทยที่สนิทสนมกลมเกลียวจนกลายเป็นทองแผ่นเดียวในชาติกันไปหมดแล้วในปัจจุบัน เคยได้ยินบางท่านกล่าวถึงเรื่องชนชาติต่าง ๆ ที่อพยพจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งว่า หากจะมีการอพยพมาก ๆ ชนชาติที่เคยอยู่ในถิ่นฐานเดิมจะถูกกลืนชาติ แต่ในความจริงที่ทรงตรัสรู้และทรงแสดงชาติ ก็คือการเกิดขึ้นของจิต ซึ่งมี ๔ ชาติ คือ ชาติที่เป็นกุศล อกุศล วิบาก และ กิริยา

ที่กล่าวว่าชนชาติโน้น ชนชาตินี้ ก็เป็นเพียงสมมุติเท่านั้น ความจริงก็เป็นเพียงจิตที่เกิดขึ้นเป็นไปในแต่ละขณะ หาใช่ตัวตน สัตว์ บุคคลใดไม่ ทุกอย่างเป็นเพียงธรรมะ

ที่เกิดขึ้น และดับไป เมื่อมีความเข้าใจ
ธรรมะที่ถูกต้อง บุคคลย่อมโน้มไปสู่ความ
ดีทุกประการ เพราะรู้ว่าความดีเท่านั้นที่
เป็นเหตุให้เกิดผลที่ดี และเป็นสุข เป็นที่
ปรารถนาของทุกคน ความชั่ว คือ อกุศล
ธรรมที่เกิดขึ้น ย่อมให้ผลชั่ว เป็นทุกข์ จะ
ให้ผลที่ดี ย่อมเป็นไปไม่ได้เลย ผลย่อมมา
แต่เหตุ ตรงกับเหตุ ตามที่ได้ทรงตรัสรู้และ
ทรงมีพระมหากรุณาแสดงไว้

เมื่อบุคคลเข้าใจมั่นคงขึ้น การพูด
และการกระทำในชีวิตประจำวัน ย่อมโน้ม

ไปสู่ความดีทุกประการ อันเนื่องมาจากเหตุปัจจัยที่ได้มีการศึกษาเข้าใจความจริงของ
สิ่งที่มีจริง ๆ ในขณะนี้ ตามที่ทรงแสดงไว้ โดยความเป็นอนัตตา โดยความเข้าใจที่
ถูกต้องว่า แม้ความดีที่เกิดขึ้นเป็นไปในแต่ละขณะนั้น ก็ไม่ใช่เรา แต่เป็นธรรมที่เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย อันบุคคลอบรมเจริญขึ้น มีขึ้น จากการได้ฟังความจริงที่ถูกต้องตรง
ตามที่ได้ทรงแสดงไว้ ควรที่จะมีความเมตตา ปรารถนาดี เป็นมิตร เกื้อกูลกันและกัน
ด้วยความเคารพ ในความเป็นธรรมโดยเสมอกัน ร่วมกันทำความดีทุกประการ ความดี
ซึ่งจะยังบารมีของบุคคลให้เต็มและถึงฝั่งได้ในวันหนึ่ง เป็นความดีทุกประการที่เจริญขึ้น
ในทุก ๆ วัน ท่ามกลางกัลยาณมิตรที่อบอุ่น ในตลอดหนทางที่ยาวนานในสังสารวัฏ

เป็นความเมตตาอย่างยิ่งของท่านอาจารย์ต่อคุณแฉ้วและคุณประกิต ที่ท่าน
อาจารย์ได้เมตตาว่า ท่านจะเดินทางมาในเวลาสิบโมงเช้า ก่อนเวลารับประทานอาหาร
ราวสองชั่วโมง เพื่อที่จะได้มีการสนทนาธรรมกันก่อนที่จะได้รับประทานอาหาร ซึ่งไม่
เพียงที่จะเป็นความปิติแก่ท่านเจ้าบ้านทั้งสองเท่านั้น แต่เป็นความโชคดีของทุก ๆ ท่าน
ที่นอกจากจะได้รับประทานอาหารรสเลิศแล้ว ยังมีโอกาสได้รับสิ่งที่เลิศยิ่งกว่า คือ
ความเข้าใจพระธรรมเพิ่มขึ้น จากการที่ได้ฟังคำที่ท่านอาจารย์มีเมตตากล่าวให้ได้ฟัง

ข้าพเจ้าปรารภกับคุณแอ้ว ถึงเรื่องราวในพระสูตร ที่กล่าวถึงพระผู้มีพระภาค เมื่อทรงตื่นบรรทมในเวลาเช้า ทรงตรวจดูอภยาศัยของบุคคล ที่จะทรงมีพระมหากรุณา เสด็จไปเกื้อกูลแก่เขาในแต่ละวันฉันใด ข้าพเจ้าก็กราบเท้าท่านอาจารย์ด้วยความรู้สึก

ว่า ความเมตตาไม่มีประมาณของท่านอาจารย์ ที่เห็นถึงอภยาศัยของพวกเราทุกคน ก็ฉันเดียวกัน ผู้ละเอียดย่อมพร้อมที่จะ เจียไสตกลง สดับ ความที่ท่านผู้ส่งสารของพระ ราชานำมาสู่คลองแห่งโสตของทุกคนในวันนี้ ย่อม เป็นสิ่งที่เลิศที่สุดแก่บุคคลผู้มีการฟังด้วยความ เคารพนอบน้อมอย่างยิ่ง ด้วยความไม่ประมาท เพื่อการน้อมมาประพฤติ ปฏิบัติ ชัดเกลา ละ คลายกิเลสของตน ๆ ด้วย ความเป็นอนัตตา จากความเข้าใจนั่นเอง ไม่ใช่ด้วยความ เป็น ตัวตน ที่จะไปปฏิบัติชัดเกลา แต่ด้วยปัญญา ความเข้าใจจากการฟังที่มั่นคงขึ้น นี่เป็นความ ละเอียดลึกซึ้งอย่างยิ่งของพระธรรมที่ทรง แสดง

ก่อนถึงเวลากำหนดที่ท่านอาจารย์จะ เดินทางมาถึง คุณขจีรัตน์ แก้วทานัง (คุณตุ๋)

แห่งร้านมีชัย ข้าวเหนียวมูลแม่נגนุช ข้าวเหนียวมะม่วงชื่อดังของหัวหิน หน้าตลาด จัตุรไชย และคุณสุภัทรา ใจชาญสุขกิจ (คุณเอ้) แห่งร้านคาราบอยคาเฟ่ ราชบุรี ก็นำ ขนมนานาชนิดมาร่วมเจริญกุศลในครั้งนี้ด้วย ซึ่งตอนนี้คุณเอ้ได้เปิดกิจการใหม่อีกแห่ง หนึ่ง เป็นร้านกาแฟโบราณ และก๋วยเตี๋ยวพริกสด ๒๕๙๙ ในตลาดศรีเมือง จังหวัด ราชบุรี เพิ่งจะเปิดร้านไปเมื่อต้นเดือนกันยายนที่ผ่านมาเอง

ข้าพเจ้าเลยถือโอกาสตอนขาไป แวะรับประทานก๋วยเตี๋ยวหมูตุ๋นที่ขึ้นชอ รับประทานทุกครั้งทีไปร้านคาราบอยฯ เป็นจานด่วนจานเด็ดจานหนึ่งที่ขึ้นชื่อของร้านก็

ว่าได้ ซึ่งคุณเอ๋นำมาเป็นจานหลักในร้าน ๒๕๙๙ (ยุคอันธพาลครองเมือง-ท่านเจ้าของร้านพูดเอง) โดยในวันนี้ คุณเอ๋นำขนมถ้วยชื่อดังจากเมืองราชบุรีนับสิบกล่องมาร่วมเจริญกุศล ใจตรงกับคุณตุ๋นที่ทำขนมถ้วยแสนอร่อยมาจากร้าน ไม่ได้นัดหมายกันมาก่อน นอกจากนั้นคุณตุ๋นยังนำข้าวเหนียวสังขยา ข้าวเหนียวมะม่วง ข้าวเหนียวหน้าปลาแห้ง กับแตงโม วุ้นน้ำตาลสด (ใส่ลอนตาลสด) ขนมเทียนสวยชื่อดังของร้านมีชัย มาร่วมเจริญกุศลให้ทุกคนได้รับประทานกันอย่างเต็มที่ (แถมยังเหลือให้กลับบ้านอีกด้วย)

ขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของทั้งสองท่านด้วยครับ สักพักคุณประกิตสามีที่แสนดีของคุณเอ๋ก็ขับรถมาจากกรุงเทพฯ นำอาหารที่คุณยาย (คุณแม่ของคุณเอ๋) ตื่นขึ้นมากำแต่เช้าตรู่ มีฉูฉีปลาแซลมอนที่ทั้งสี่และรสจัดจ้าน เข้มข้น อร่อยมาก กับหลนปูใส่กุ้งตัวโต ๆ เนื้อปูเป็นก้อน ๆ รสชาตินุ่มนวล อร่อยมาก กราบอนุโมทนาคุณยายมา ณ ที่นี้เช่นกันครับ

พูดถึงเรื่องอาหารและการถ่ายภาพอาหารมาฝากทุก ๆ ท่านได้ชม ก็มีเรื่องเล่าอีกหน (ไม่แน่ใจว่าเล่าให้ท่านฟังแล้วหรือยัง น่าจะเล่าไปแล้ว) โดยครั้งก่อนที่เวียดนาม ท่านอาจารย์กล่าวกับข้าพเจ้าว่าถ่ายไปทำไม? ซึ่งข้าพเจ้าก็กราบเรียนท่านว่า ถ่ายไปฝากให้ท่านที่ติดตามเรื่องเล่าของข้าพเจ้าได้ดูว่า ไปที่ไหน รับประทานอะไร เพื่อทุกท่านจะได้เห็นภาพด้วย ครึ่งนี้ ที่คอนโดของพี่จุ ขณะที่ถ่ายภาพอาหาร ท่านอาจารย์ก็กล่าวกับข้าพเจ้าอีกว่า ถ่ายทำไม มันไม่มีสาระอะไร ข้าพเจ้าก็กราบเรียนท่านอีกว่า จากที่ท่านเคยปรารภ ก็ลด ๆ ลงบ้างแล้ว หลัง ๆ นี่ก็รีบ ๆ ถ่าย (อยู่ดี) ไม่พิถีพิถัน (ขณะต่อหน้าท่าน) ประการหนึ่งก็เพื่ออนุโมทนาผู้ที่ตั้งใจนำอาหารมาเลี้ยง ทั้งเพื่อจะนำมา

ประกอบกระทุ้งเรื่องเล่าให้สมบูรณ์ด้วย ท่านก็ยังส่ายหน้าอยู่ดี (555) แม้จะกราบเรียน เหตุผลแล้ว ท่านก็ยังบอกว่า ไม่เห็นต้องไปทำตามคนอื่นเลย

ข้าพเจ้าก็ยังไม่ลดทราวดอก กราบเรียนท่านด้วยสำคัญตนาไปอีกว่า ความจริงผม น่าจะเป็นคนแรก ๆ ที่ถ่ายภาพอาหารแล้วแชร์ให้เพื่อนที่ติดตามในเฟซบุ๊กในยุคแรก ๆ ดูว่าไปที่ไหน รับประทานอะไร ที่ถ่าย ๆ กันอยู่ นี่ น่าจะมาจากที่ผมเป็นตัวอย่าง (ดูหน้า เข้าไปอีก) ข้าพเจ้าไม่ได้ดื้อรั้น เพียงแต่กราบเรียนเหตุผลฝ่ายกิเลสของข้าพเจ้าให้ท่าน ทราบ สำหรับเหตุผลของท่าน ข้าพเจ้าทราบดีและน้อมใส่หัวใจไว้ด้วยความเคารพนาน แล้ว วันหนึ่งคงเป็นไปตามกำลัง ตามที่ท่านได้เมตตากล่าวเตือน กราบทำท่านอาจารย์ ครับ

อันดับต่อไป ขออนุญาตนำภาพ บรรยายกาศสบาย ๆ ของการสนทนา ธรรมในวันนั้นมาฝากเพื่อพิจารณา ซึ่ง โดยความเห็นส่วนตัวแล้ว เป็นความการ สนทนาที่ไพเราะที่สุด และไม่สามารถหา พังได้จากที่ไหนในสากลจักรวาล เพราะ เหตุว่า ทุกขณะในวันนั้นดับหมดไปแล้ว

สิ้นไปแล้ว ไม่มีวันที่จะหวนกลับคืนมาได้อีกเลยในสังสารวัฏ มีเพียงความเข้าใจในแต่ ละบุคคลที่ได้มีโอกาสฟังเท่านั้น ที่สะสมไป เป็นเสบียง เป็นที่พึ่งแก่บุคคลนั่นเอง ผู้ที่ได้ ชื่อว่าเพราะบุญที่ได้เคยกระทำไว้แต่ปางก่อน ในชาติต่อ ๆ ไป อันเป็นสิ่งเดียวที่บุคคล จะพึงได้ หากเป็นในยุคโน้นสมัยโน้น สิ่งเดียวที่จะยังคงหลงเหลือมาสู่ยุคนี้ได้ ก็คือการ ท่องจำต่อ ๆ กันมา แบบปากต่อปาก แต่ ณ วันนี้ ข้าพเจ้าจะบันทึกไว้ ด้วยเทคโนโลยี แห่งยุคสมัย ซึ่งจะยังคงอยู่ต่อไป ตราบเท่าที่บุคคลจะเห็นประโยชน์ และเข้าใจถึง คุณค่าและความหมายที่แท้จริงของตัวหนังสือเหล่านี้ว่าหาใช่เพียงตัวหนังสือไม่ แต่ กล่าวถึงสิ่งที่มีจริง ๆ ที่กำลังปรากฏในขณะนี้ ให้ผู้ที่ได้อ่าน สามารถเข้าใจในความจริงที่ กำลังปรากฏได้ ซึ่งถ้อยคำทั้งหมดมาจากพระมหากรุณาคุณของพระอรหันตสัมมาสัม พุทธเจ้าผู้ทรงคุณอันประเสริฐยิ่งพระองค์นั้น ซึ่งได้ถูกนำมาถ่ายทอดด้วยความเมตตา ของท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ร่วมหกสิบปีมาแล้ว จวบจนถึงวันนี้

ท่านอาจารย์ :

คือ ความรู้สึกแท้ ๆ นี่มันเกิดแล้ว แล้วเราไปหาซื้อ แล้ว
เราคิดว่าเราเรียนธรรมะ คือต้องไปรู้ว่ามันซื้ออะไร
แปลว่าเราไม่ได้เรียนธรรมะ ใช่ไหม? เพราะเราไปเรียน
"ซื้อ" ถึงได้สงสัยว่า นี่ซื้ออะไร? ก็แปลว่าเราเรียนซื้อ แต่
เราไม่ได้เรียนธรรมะ แต่ถ้าเป็นธรรมะ มันไม่มีซื้อ อย่าง
"เจ็บ" มันเกิดแล้ว เราต้องไปเรียกซื้อหรือเปล่า? ว่า นี่ฉัน
ไหน อะไรอย่างนี้ กลายเป็นว่า เราไปเรียนซื้อหมดเลย
แต่จริง ๆ เราต้องเรียนเพื่อที่จะรู้ว่า เป็นธรรมะ หมาย
ความว่า ไม่ใช่เรา

...เพราะฉะนั้น ต้องเข้าใจให้ถูกต้องว่า เรียนธรรมะ
เพราะว่า ทุกขณะเป็นธรรมะ มีจริง ๆ อยู่แล้ว เดียวนี้!!!
แต่เราไม่รู้ แต่มีผู้ที่ตรัสรู้ ใช่ไหม? ก็แสดงให้เห็นว่า สิ่งที่มี
นี้แหละ ที่เคยเป็นเรา เคยเป็นสิ่งนั้น สิ่งนี้ ความจริง ไม่
ต้องเรียกซื้อ มันก็มี แล้วเราพร้อมที่จะศึกษาสิ่งที่ แม้เรา
ไม่เรียกซื้อ มันก็มีไหม? ให้เข้าใจว่า มันมีตัวนี้ แต่เราไม่

สามารถที่จะรู้ได้ ถ้าไม่มีชื่อ แต่ไม่ใช่หมายความว่าให้เราไปเรียนชื่อว่า อันนี้ มันชื่ออะไร? แล้วมันเรียกว่าอะไร? อันนี้มันก็ผิดจุดประสงค์ เพราะจุดประสงค์ก็คือว่า เวลาเรามันมีสิ่งที่มี ไม่ต้องเรียกชื่อ มันก็มี แล้วทำอย่างไรเราถึงจะเข้าใจว่ามันเป็นอย่างไร เราไม่ได้เรียกชื่อมันเลยสักอย่าง มันก็มี ต้องอาศัยชื่อเพื่อเข้าใจ แต่ไม่ใช่ไปเรียนชื่อว่า นี่เขาเรียกว่า เวทนา อันนี้เขาเรียกว่าสัญญา อันนี้เขาเรียกว่าขันธ ไม่ใช่!!!...

...เพราะฉะนั้น แต่ละคำ เข้าใจคำนั้นว่า หมายความว่าสิ่งที่มี ในลักษณะใด เช่น ชอบพูดคำว่า ขันธ เราไปที่ไหนเราก็ได้ยินบ่อย ๆ ใช่ไหม? ขันธ & แทบจะว่าไม่มีใครไม่รู้จักเลย มีใครไม่เคยได้ยินไหม ขันธ & ได้ยินมาก่อนนะคะ ชื่อก็รู้ว่า & นะอะไร ใช่ไหม? ลำดับได้ด้วย แต่ว่าเดี๋ยวนี้มีหรือเปล่า? ทำไมเราไม่เรียนให้รู้!!! แล้วที่จริงเราไม่ต้องไปติดใจที่ชื่อ ขันธ & แต่หมายความว่า เวลาเรามันมีสิ่งที่มีจริง ๆ แล้วทำอย่างไรถึงจะเข้าใจได้ เพราะคำว่า ขันธ หมายความว่าสิ่งที่เกิดขึ้น ถ้าไม่เกิดจะมีหรือ? "หิว" ก็ต้อง "เกิด" ถ้าไม่เกิด ก็ไม่ปรากฏในลักษณะนั้น "โกรธ" ก็ต้องเกิด ถ้าไม่เกิด ก็ไม่มีในลักษณะนั้น!!! ใช่ไหม? แต่

เมื่อมีแล้ว เราจำเป็นต้องใช้ "คำ" เพื่อที่จะอธิบายให้รู้ว่า
 สิ่งนี้เกิด ไม่มีใครไปทำให้เกิดเลย แต่เกิดเป็นอย่างนี้ ตาม
 เหตุตามปัจจัย และเกิดแล้วก็ดับด้วย แต่ไม่มีใครรู้ ถ้าไม่
 ดับก็ต้องมีอย่างเดียวอยู่ตลอดเวลา นี่เดียวโน้นเดี๋ยวนี้
 เดียวเห็น เดียวได้ยิน เดียวคิด เดียวหิว เดียวโกรธ เดียว
 ชอบ ใช่ไหม? แต่ละหนึ่ง แต่ละหนึ่ง แสดงให้เห็นว่า ไม่
 พร้อมกัน เพราะว่ามีธาตุรู้ สิ่งนี้จึงได้ปรากฏได้ อย่าง
 "เสียง" ถ้าไม่มีสภาพที่ "ได้ยิน" เสียงจะปรากฏได้อย่างไร
 ว่ามี แต่เพราะว่ามี "ธาตุรู้" เพราะฉะนั้น สำคัญที่สุดก็คือ
 ว่า มี "ธาตุรู้" เป็นสิ่งที่มีจริง ที่ใช้คำว่าธาตุ เพราะว่าเป็น
 สิ่ง ที่ ใครก็บังคับบัญชาไม่ได้ เกิดแล้วดับ แล้วก็อยู่
 ตลอดเวลา แต่ไม่มีใครบอกให้รู้ว่า ไม่ใช่ใคร ไม่ใช่ของ
 ใคร ทั้งสิ้น!!! แล้วก็มีลักษณะเฉพาะแต่ละหนึ่ง แต่ละ
 หนึ่ง แต่ละหนึ่ง แล้วก็กำลังมีเดี๋ยวนี้ด้วย!!! ไม่ต้องไปหา
 ที่ไหนเลย ไม่ว่าจะพูดถึงอะไรทั้งหมด กำลังมี เดี่ยวนี้ สิ่ง
 ที่มี เพื่อที่จะได้เข้าใจว่า มันมีจริง ๆ เพราะเกิด ไม่มีใคร
 ไปทำให้เกิดขึ้นมาได้เลย อยากให้เกิดก็ไม่เกิด ไม่อยาก
 ให้เกิดก็เกิด แล้วแต่ว่าเกิดเมื่อไหร่ก็เพราะมีปัจจัยที่ทำให้
 เกิดขึ้น...

...เพราะฉะนั้น ตอนที่เราก่อเกิดครั้งแรก เกิดมาเป็นมนุษย์ มีจิตใจ มีธาตุรู้เกิดขึ้นครั้งแรก เราต้องการหรือเปล่า? หรือว่า มันเป็นเรื่องซึ่งมีเพราะเหตุได้กระทำไว้แล้ว? พอเหตุได้กระทำไว้แล้ว จึงมีสิ่งนี้เกิดขึ้นเป็นธาตุรู้ในโลกนี้ ตามสิ่งที่ได้กระทำไว้แล้ว ว่าเป็นลักษณะไหน เป็นคน หรือเป็นอะไรก็ตามแต่ แต่ว่าต้องมีธาตุรู้ ถ้าไม่มีธาตุรู้ ก็ไม่มีสิ่งที่มีชีวิต และเดี๋ยวนี้แต่ละขณะ ก็มีสิ่งที่มีชีวิตอย่างหนึ่ง กับ สิ่งที่ไม่รู้อะไรอีกอย่างหนึ่ง ก็แค่นี้!!! ที่เราก่อเกิดมา จะพ้นจากการเห็น การได้ยิน การคิดนึก ไม่ได้ แล้วก็จากโลกนี้ไป ไม่ไปก็ไม่ได้ ถึงเวลาก็ต้องไป แต่จะไปโดยไม่รู้ อะไรทั้งสิ้น หรือว่า เริ่มเข้าใจว่ามันไม่ใช่เรา!! แม้แต่การเกิด ก็มีปัจจัยที่จะต้องเกิด เกิดแล้วยังตายไม่ได้ ทุกวัน ๆ ก็จะต้องหลับแล้วตื่น หลับแล้วตื่น หลับแล้วตื่น ตอนหลับก็ไม่มีอะไรปรากฏ แต่พอตื่นก็มีทุกอย่างปรากฏ ทั้งวัน แล้วก็หลับ ตอนหลับก็ไม่เหลือสักอย่าง แล้วเวลานี้ก็อีกไม่นานก็ไม่เหลือ เพราะว่าหลับ แต่ตอนที่ยังไม่หลับก็ต้องมีการเห็น มีการได้ยิน สิ่งต่าง ๆ นี้ ให้เข้าใจว่ามันเป็นสิ่งที่จริง ซึ่งไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใคร เพราะฉะนั้น เราไม่ได้เวียนชื่อ แต่เราเวียนกรรมะ โดยต้องอาศัยชื่อ!!!...

...เพราะฉะนั้น จะถามว่า นี่เวทนาใช่ไหม? ไม่ต้องถาม ถ้าเราเข้าใจว่า เวทณาก็เป็นสภาพที่รู้สึกใช่ไหม? ความรู้สึกก็มี ๕ อย่าง บางครั้งก็เฉย ๆ เวลารู้สึกอย่างไร ก็เฉย ๆ บางครั้งก็รู้สึกดีใจ บางครั้งก็รู้สึกเสียใจ แล้วที่กาย ก็เป็นทุกข์ เดี่ยวเจ็บ เดี่ยวคัน เดี่ยวเมื่อย เดี่ยวหิว ถ้าทางใจก็คือว่า แม้ไม่มีทุกข์กายเลย ไม่ป่วย ไม่เจ็บ แต่ใจไม่เป็นสุข เพราะฉะนั้น ก็มีทุกข์ทั้งกายทั้งใจ ซึ่งมันเกิดขึ้นแน่ ๆ ใครไปบังคับให้เกิดก็ไม่ได้ แล้วใครจะรู้ว่าต่อไปอะไรจะเกิด ไม่มีทางเลย!!! แต่ว่า พอถึงเวลา มันก็เกิดปรากฏแล้ว นี่ เป็นอย่างนี้ มันเป็นอย่างนี้ แต่ละขณะ แต่ละขณะไป...

...เพราะฉะนั้น เกิดมาแล้ว สุขก็มี ทุกข์ก็มี มีทุกอย่างหมด ขอเพียงให้เข้าใจความจริง ดีกว่าเกิดมาสุข ทุกข์แล้วก็ไม่เหลือจริง ๆ จากไปแน่ ๆ ทุกคน แล้วก็ไม่ว่าอะไรเพิ่มความไม่รู้ไปทุกชาติ แต่ว่า มีโอกาสที่จะได้เข้าใจเมื่อไหร่ มันก็เป็นสิ่งซึ่ง หายาก!!! ที่จะมี "คำ" จากผู้ที่ได้ทรงตรัสรู้ แล้วก็ได้แสดงความจริงว่า สิ่งที่มีอยู่ตลอดเวลา นี่ไม่มีใครไปทำเลย แต่มีปัจจัยก็เกิด ตื่น บอกให้ตื่นได้ไหม? กำลังหลับ ตื่นเอง ตอนจะหลับ บอกให้หลับได้ไหม? ก็หลับเอง ทุกอย่างหมด หาไปแล้วก็คือว่า ไม่มีใครสามารถจะไปทำอะไรได้เลย บังคับบัญชาไม่ได้ แล้วก็

ไม่ใช่ของใครด้วย เพราะอะไร? เกิดแล้วหมด ไม่เหลือ
เพราะฉะนั้น บางคำของท่านสั้นมาก ไม่มี แล้วก็มี แล้วก็
หายไป นี่คือ ความหมายของขั้นที่ ซึ่งเกิดแล้วก็ดับ...

...เพราะว่า ก่อนมีเสียง ไม่มี แล้วก็มีเสียง แล้วเสียงก็
หมด แล้วทุกอย่างไม่ใช่เฉพาะเสียง มันเป็นอย่างนี้
ละเอียดดียว โดยที่ว่า ถ้าไม่ได้มีการได้ฟังจริง ๆ เราก็คิด
ไม่ออกว่าเดี๋ยวนี้ ที่เหมือนกับนั่งอยู่อย่างนี้ เป็นเราอยู่
อย่างนี้ ความจริงเป็นธรรมชาติแต่ละหนึ่ง ซึ่งเกิด ปรากฏ
แล้วก็หมดไป แล้วก็ต่อกันเร็วมาก เนียนสนิท จนไม่รู้
เกิดแล้วดับ เหมือนเราดูหนังทั้งเรื่อง ไม่เคยรู้เลยว่าแต่ละ
รูป แต่ละรูป แต่ละรูป เขาต้องสืบต่อกัน...

...นี่คือผู้ที่ได้ประจักษ์แจ้งความจริงและรู้ว่า คนอื่น
สามารถเข้าใจได้ จึงได้ทรงแสดง ถ้าคนอื่นไม่สามารถ

เข้าใจได้ เรื่องอะไรจะมาพูด เสียเวลา ใหม่ม? แต่เป็นสิ่งที่คนอื่นเข้าใจได้เพราะมีจริง ๆ แล้วกำลังมีด้วย

เพราะฉะนั้น ก็ยืนยันว่า เป็นสิ่งที่มีแน่นอน แล้วก็กำลังมีให้เข้าใจถูกต้อง แล้วแต่ว่าปัญญา จะถึงระดับไหน ถ้าไม่ถึงระดับที่ประจักษ์ความจริง ก็ยังเป็นเรา!!! หรือว่าเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เที่ยง แล้วก็ยังเป็นของเรา...

...เพราะฉะนั้น ไม่ได้เรียนชื่อ!!! ไม่ต้องถามว่านี่สัญญาใหม่ม? ถ้าเรารู้ว่า สัญญา หมายถึง สภาพจำ พอเรารู้ว่า ภาษาไทยเราใช้คำว่า "จำ" เดียวนี้ทุกอย่างหมด ที่จำนั้นจำนี้ ก็ไม่ใช่เรา แต่มีธาตุที่เกิดขึ้นแล้วจำ ทำหน้าที่จำ ถ้าไม่มีธาตุนี้ ไม่มีการจะจำอะไรได้เลยทั้งสิ้น ว่าอะไรเป็นอะไร แม้ปรากฏก็ปรากฏ แต่ไม่จำ แต่เพราะเหตุว่าทันทีที่อะไรปรากฏ "สภาพจำ" เขาเกิดขึ้นจำ โดยที่เราก็คือไม่รู้ตัว คือ เป็นธรรมชาติทั้งหมดที่ละเอียดมาก เกิดดับเร็วมาก นี่คือการที่จะรู้จักพระปัญญาคุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า ความจริงเป็นอย่างนี้ แต่หลงเหมือนกับว่าไม่ได้ดับไปเลย มีอยู่ตลอดเวลา...

...เพราะฉะนั้น การที่จะได้รู้จักพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีทางเดียว คือ เริ่มเข้าใจสิ่งที่มี แล้วรู้ว่า ใครสามารถที่จะพูดถึงให้เราสามารถรู้ความจริงของสิ่งที่มีในขณะนี้ มากน้อยไม่สำคัญ ไม่ใช่ตัวเราอยากจะมีมาก ๆ อยากจะรู้เร็ว ๆ แต่เป็นผู้ตรง ธรรมะนี้ต้องตรง ในพระไตรปิฎกมีข้อความว่า ผู้ที่ตรงเท่านั้นที่จะได้สาระจากพระธรรม!!!...

...ไม่ใช่ถามคนอื่น ว่าเราเข้าใจถูกไหม? ใช่ไหม? ตรงหรือ
 เปล่า? เข้าใจถูกไหม? ฟังแล้ว ถ้าเข้าใจก็คือเข้าใจ ถ้าไม่
 เข้าใจก็คือไม่เข้าใจ แล้วถ้าเขาบอกว่าไม่ถูก เราจะว่า
 อย่างไร? แล้วถ้าบอกว่าถูก เราจะว่าอย่างไร? ไม่ใช่เป็น
 เรื่องไปเชื่อคนอื่น แต่คำที่ได้ฟังแล้ว ฟังแล้ว ๆ เล่า ๆ ครั้ง
 ที่หนึ่งยังไม่เข้าใจ ก็ฟังอีก เมื่อฟังอีก ว่าขณะนี้ เห็นเกิด
 เพราะว่า ถ้าไม่เกิด จะมีเห็นหรือ? ใช่ไหม? แล้วเห็นก็ดับ
 เพราะธาตุรู้เขาต้องรู้ที่ละหนึ่ง เพราะฉะนั้น ขณะที่เห็น
 ไม่ใช่ขณะที่ได้ยิน ไม่ได้พร้อมกันเลย แต่เพราะความเร็ว
 มากก็เหมือนกับพร้อมกันทุกอย่าง นี่คือ ความไม่รู้...

...เพราะฉะนั้น ความรู้ ก็คือว่า ค่อย ๆ เข้าใจสิ่งที่ได้
 ฟัง และเวลาที่เข้าใจ ก็มีสิ่งนี้ ที่กำลังปรากฏ แล้วก็ฟัง
 เรื่องสิ่งที่ปรากฏนี้แหละ จนกระทั่งค่อย ๆ เข้าใจ จนกว่า
 จะมั่นคงว่าจริง แล้วจะไปถามคนอื่นว่า ถูกไหม? มันไม่มี
 ทางเลย ถ้าเป็นความเข้าใจแล้ว เพราะมันจริงก็ต้อง
 จริง!!!...

...แต่ต้องไม่ลืมว่า ไม่ได้ศึกษาชื่อ แต่ต้องมีคำ สำหรับที่จะให้เข้าใจ เพราะว่าถึงกำลังมี บอกว่าสิ่งที่กำลังมี แค่นี้ก็ไม่พอ ปัญญาเราไม่พอ สิ่งที่มี เราไม่ได้ไปทำให้เกิด แต่มีปัจจัยเกิดก็เกิด ค่อย ๆ เข้าใจความหมายของคำว่า อนัตตา ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา มีจริง ๆ เพราะมีปัจจัยเกิดขึ้น แล้วก็ดับไป ไม่ถาวร ไม่คงที่เลย เมื่อวานนี้หมดไปเลย ไม่เหลือ แล้ววันนี้กำลังเป็นอย่างนั้นทุกขณะ จนกว่าจะหลับเมื่อไหร่ก็คือหมดเลย แต่ละหนึ่ง ไม่ใช่ฟังแล้วให้เรารู้ทันทีแต่เข้าใจขึ้น!!! อันนี้คือความถูกต้อง!!!!...

...ฟัง เพื่อเข้าใจถูก ที่ละเอียดที่ละเอียด ไม่ใช่ไปจำคำ เยอะ ๆ แล้วก็เอามานั่งคิด นี่ว่าอย่างไร โน่นว่าอย่างไร อดีต, อนาคต อะไรก็ว่าไป แต่ไม่รู้ว่่า แท้ที่จริง คือ สิ่งที่กำลังมี!!! แต่การที่ทรงพระมหากรุณา พระสัมมาสัมพุทธเจ้าขณะที่ตรัสรู้ ไม่มีคำ!!! เหมือนเดี๋ยวนี้อ!!! เห็นเกิดดับ ไม่ต้องไปเรียกว่า นี่นะ จักขุวิญญูณเกิดขึ้น ดับไป ไม่

ต้องเลย แต่เวลาที่มีพระมหากรุณาที่จะให้คนอื่นได้เข้าใจความจริงที่ได้ตรัสรู้แล้ว ทั้งหมดเป็นคำของพระองค์จากการที่ทรงสะสมบารมี สามารถที่จะแสดงสิ่งที่มีจริงโดยนัยหลากหลาย แสดงโดยความเป็นสิ่งที่มีจริง คือ ธรรมะ แสดงความไม่ใช่ของใคร เพราะเหตุว่า มีปัจจัยเกิดแล้วดับ ดับแล้ว หมดแล้ว ใคร? ไม่มีเหลือเลย ไม่เหลือเลย จะไปหาอีกในสังสารวัฏ ไม่มี!!! ทุก ๆ ขณะที่กำลังมีขณะนี้...

...เพราะฉะนั้น จุดประสงค์ให้เราเข้าใจสิ่งที่มีจริง ไม่ใช่ไปหวังอะไร ไม่ใช่ไปรู้ชื่อ ไปหวังโน่น หวังนี่ พูดเรื่องนี้ เราต้องไปรู้เรื่องนั้น ไม่ใช่!!! แต่ให้เข้าใจว่ามี แต่ขณะนี้ อะไรปรากฏ พอที่จะรู้ได้!!!...

เรื่องการฟังธรรม

พระศาสดาเมื่อประทับอยู่ในพระเชตวัน ทรงปรารภการฟังธรรมตรัสพระธรรมเทศนาว่า "อปฺปกา เต มนุสฺเสสุ" เป็นต้น.

ดังได้สดับมา พวกมนุษย์ผู้อยู่ถนสายเดียวกันในกรุงสาวัตถี เป็นผู้พร้อมเพรียงกัน ถวายทานโดยรวมกันเป็นคณะแล้ว ก็ให้ทำการฟังธรรมตลอดคืนยังรุ่ง, แต่ไม่อาจฟังธรรมตลอดคืนยังรุ่งได้; บางพวกเป็นผู้อาศัยความยินดีในกาม ก็กลับไปเวียนเสียก่อน, บางพวกเป็นผู้อาศัยโทสะ ไปแล้ว, แต่บางพวกง่วงงุนเต็มที่ นั่งหลับหงออยู่ในที่นั้นนั่นเองไม่อาจจะฟังได้. ในวันรุ่งขึ้น พวกภิกษุยังถ้อยคำให้ตั้งขึ้นในโรงธรรมเจาะจงถึงเรื่องนั้น. พระศาสดาเสด็จมา ตรัสถามว่า "ดูกร ภิกษุทั้งหลาย บัดนี้ พวกเขอนั่งสนทนากันด้วยเรื่องอะไรหนอ?" เมื่อภิกษุทั้งหลายกราบทูลว่า "ด้วยเรื่องชื่อนี้" จึงตรัสว่า "ดูกร ภิกษุทั้งหลาย ธรรมดาสัตว์เหล่านี้ อาศัยภพแล้ว เลยข้องอยู่ในภพนั่นเอง โดย

ดาษตื่น, ชนิดผู้ถึงฝั่งมีจำนวนน้อย" เมื่อจะทรงสืบอนุสนธิแสดงธรรม ได้ตรัสพระคาถาเหล่านี้ว่า :-

"บรรดามนุษย์ ชนิดผู้ถึงฝั่งมีจำนวนน้อย, ฝ่ายประชาชนอกนี้ เลอะไปตามตลิ่งอย่างเดียวน, ก็ชนเหล่าใดแล ประพฤติสมควรแก่ธรรมในธรรมที่เรากล่าวชอบแล้ว, ชนเหล่านั้นล่วงบ่วงมารที่ข้ามได้ยากอย่างเอกแล้ว จึงถึงฝั่ง"

พระสูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย คาถาธรรมบท เล่ม ๑ ภาค ๒ ตอน ๒ หน้าที่ ๓๕๗

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขอบพระคุณและขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของคุณนภา จันทรางศุ
และ คุณประกิต อ่องสร้อย
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุก ๆ ท่านครับ

